

Asia: VN/16344/2020

Lausuntopyyntö lakiluonnoksesta luottotietolain muuttamiseksi maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen lyhentämiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LUOTTOMIEHET R.Y:N LAUSUMA LAKILUONNOKSESTA LUOTTOTIETOLAIN MUUTTAMISEKSI
MAKSUHÄIRIÖMERKINTÖJEN SÄILYTYSAIKOJEN LYHENTÄMISEKSI

Oikeusministeriö on pyytänyt diaarinumerolla VN/16344/2020 lausuntoja luottotietolain muuttamista koskevasta lakiluonnoksesta.

Luottomiehet r.y. toteaa lakiluonnoksesta seuraavaa:

Maksuhäiriömerkinnän säilytysajan lyhentämisen tarkastelun tulisi olla ajankohtaista vasta, kun valmisteltavana oleva positiivinen luottotietorekisteri on otettu käyttöön. Tämä varmistaisi sen, että luottolaitokset voisivat tarkistaa velallisen tilanteen ja arvioida rekisterin perusteella velallisen takaisinmaksukykyä.

Lakiesityksessä ei Luottomiesten näkemyksen mukaan ole riittävästi huomioitu aikaisempaan selvityspyyntöön annettuja kommentteja, joissa on todettu, että esitys maksuhäiriöaikojen säilyttämisen muutoksesta on saanut kannatusta, mutta samassa yhteydessä on edellytetty, että luotonmyöntäjien käytettävissä on riittävästi korvaavaa tietoa luottojenhakijoista, jotta luotonmyöntäjät voivat tehdä luottopäätökset riittävien ja oikeasisältöisten tietojen perusteella.

Esitetyn sisältöisenä luottoalan toimijoiden luottoprosessi muuttuu, koska luotonhakijoiden luottotiedoista ei välity sama tieto luotonhakijan maksukäyttäytymisestä aikaisempaan verrattuna. Muutoksen seurauksena luotonhakija, jolla ei ole maksuhäiriömerkintöjä, ei tarkoita samaa, kuin mitä voimassaolevan lainsäädännön aikana. Muutoksen seurauksena luotonhakijalla on voinut olla

useita maksuhäiriöitä lyhyen ajan sisällä, mutta tämän maksettua erääntyneet luoto, poistuvat maksuhäiriömerkinnät luottotiedoista. Vaikka luotonhakijalla ei ole maksuhäiriömerkintöjä, ei maksuhäiriömerkintöjen puuttuminen kerro välttämättä asiakkaan tosiasiallisesta maksukyvyistä mitään, koska aikaisemmat luotot on voitu maksaa uudella luotolla.

Muutoksen seurauksena luotonmyöntäjät joutuvat tarkastamaan luottoprosessia, mikä tulee nostamaan luotonmyöntämisen kustannuksia, mikä aiheutuu luotonhakijoiden vahingoksi ja aiheuttaa lisätyötä kaikille luottoprosessiin osallistuville tahoille.

Luottomiehet katsovat, että mikäli maksuhäiriömerkintöjen säilytysaika lyhennetään, tulisi maksuhäiriömerkintöjä säilyttää vähintään 6 kuukautta maksuhäiriömerkinnän perusteena olevan saatavan maksamisesta. Tällöin luottotiedoista ilmenee selkeämmin asiakkaan tosiasiallinen maksukäyttäytyminen ja luotonmyöntäjät tietävät kattavammin, että mikäli henkilöllä ei ole maksuhäiriömerkintöjä, ei hänelle ainakaan viimeisen 6 kuukauden aikana ole syntynyt uutta velkaan perustuvaa maksuhäiriömerkintää.

Ehdotettu yhden kuukauden määräaika ei riittävällä tavalla kerro velallisen maksukyvyn kohentumisesta pitkällä aikavälillä. Tästä syystä luottotietorekisterin luotettavuus velallisen maksukyvyn arviointityökaluna voisi heikentyä, mikä taas voi johtaa luotonantajan luottotappioriskin kasvamiseen ja luottokustannusten nousuun. Luottomiehet vastustavat luottotietolain muuttamista lausuntopyyntönsä mukaisena. Luottomiehet katsovat, että mikäli säilytysaikoja muutetaan, tulee maksuhäiriömerkintä näkyä riittävän pitkän aikaa luottotiedoissa, mikäli luotonmyöntäjille ei tarjota muuta tietoa luotonhakijan maksukyvyn arviointiin.

Ahvonen Antti
Luottomiehet - Kreditmännens ry